

Lietuvos transporto saugos administracijai

2023-06-20 Nr. S-033

Į 2023-06-09 Nr.15B-3791

ltsa@ltsa.lt

DĖL ĮSAKYMO PROJEKTO

Lietuvos transporto saugos administracija registravo išvados ir nuomonei gauti Įsakymo „Dėl Sutarčių dėl infrastruktūros naudojimo su autobusų stotimis ir oro uostais sudarymo sąlygų patvirtinimo“ projektą (toliau – Įsakymo projektas), kuriuo tvirtinamos Sutarčių dėl infrastruktūros naudojimo su autobusų stotimis ir oro uostais sudarymo sąlygos (toliau – Sąlygos).

Lietuvos keleivių vežimo asociacija (toliau – Asociacija) išnagrinėjo Įsakymo projektą bei Sąlygas ir teikia savo išvadas bei pasiūlymus.

1. Sąlygų 2 punkte nustatyta, kad *Sąlygos taikomos autobusų stotims, oro uostams ir keleivius tolimojo susisiekimo maršrutais vežantiems vežėjams*, tačiau Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso¹ (toliau – KTK) 18² straipsnio 2 dalies 3 punkte pasakyta, kad *vežėjas privalo būti sudaręs sutartį dėl infrastruktūros naudojimo su autobusų stotimis ar oro uostais, o savivaldybių centruose, kuriuose nėra autobusų stoties, – savivaldybės vykdomosios institucijos arba jos įgalioto viešojo administravimo subjekto nurodytos stotelės infrastruktūros valdytoju*, t.y. Sąlygose nepaminėta, kad jos privalomos savivaldybės nurodytam stotelės infrastruktūros valdytojui tose savivaldybėse, kuriuose nėra autobusų stoties.

Atsižvelgiant į tai, siūlome Sąlygų 2 punktą papildyti ir išdėstyti taip:

„2. Sąlygos taikomos autobusų stotims, o savivaldybių centruose, kuriuose nėra autobusų stoties, - su savivaldybės vykdomosios institucijos arba jos įgalioto viešojo administravimo subjekto nurodytos stotelės infrastruktūros valdytojams, oro uostams ir keleivius tolimojo susisiekimo maršrutais vežantiems vežėjams (toliau – vežėjas).“

2. Sąlygų 6 punkte nustatomos privalomos autobusų stočių ir oro uostų sutarčių dėl infrastruktūros naudojimo sąlygos. Tačiau, Asociacijos nuomone, tarp privalomų sąlygų nėra tokių svarbių sąlygų, kaip:

- *bilių pardavimas keleiviams*. Užtikrinant keleivių teises, sutartyse turi būti numatyta privaloma bilių pardavimo sąlyga autobusų stotyse ir oro uostuose į visus iš konkrečios autobusų stoties ar oro uosto išvykstančius autobusus;

- *autobusų stoties darbo reglamento (oro uosto analogiško dokumento) nuostatų privalomumas vežėjams*. Autobusų stočių veiklos nuostatų projekto² 10.4 – 10.6 punktuose nurodyta, kad darbo reglamente nustatomi reikalavimai dėl autobusų stoties infrastruktūros (pvz., autobusų laukimo laiko peronuose ir stovėjimo aikštelėse), dėl teritorijos apsaugos (pvz., gaisro prevencijos, apšvietimo, keleivių saugos ir higienos) taip pat nustatomi reikalavimai dėl bendradarbiavimo su vežėjais, t.y. darbo reglamente turės būti nustatyti reikalavimai ne tik pačioms stotims ar keleiviams, bet ir vežėjams, todėl tikslinga šį reikalavimą įtraukti į sutarčių privalomas sąlygas..

- *ES reglamento Nr.181/2011 Dėl miesto ir tolimojo susisiekimo autobusų transporto keleivių teisių vykdymo sąlygų* laikymasis, t.y. vežėjai privalo sudaryti keleiviams reglamente nustatytas sąlygas;

¹ Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso [suvestinė redakcija nuo 2023 m. liepos 1 d.](#)

² <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/33c86167f03011edb649a2a873fdbfd>

- *vežėjo prievolė teikti informaciją autobusų stotims ir oro uostams* apie konkretaus reiso vykdymą, reiso nutraukimą, eismo pakeitimus ir visas kitas vežėjų teikiamas paslaugas keleiviams įskaitant ir taikomas konkrečias bilietų kainas, bei vežėjo nuolaidas (kainodarą). Stotis keleiviui turi suteikti pilną informaciją apie vežėjų paslaugas tolimojo susisiekimo maršrutais iš tos konkrečios autobusų stoties ar oro uosto.

Asociacijos nuomone, tai labai svarbios sąlygos, leisiančios užtikrinti keleivių aptarnavimo kokybę, todėl **siūlome papildyti** Sąlygų 6 punktą naujais 6.7 – 6.10 papunkčiais:

„6.7. dėl bilietų pardavimo į visus iš konkrečios autobuso stoties ar oro uosto išvykstančius autobusus;

6.8. dėl autobusų stočių darbo reglamento nuostatų įgyvendinimo;

6.9. dėl informacijos teikimo autobusų stotims ir oro uostams apie konkretaus reiso vykdymą, nutraukimą, eismo pakeitimus ir visas kitas vežėjų teikiamas paslaugas keleiviams, įskaitant ir taikomas konkrečias bilietų kainas, bei vežėjo nuolaidas (kainodarą);

6.10. dėl ES reglamento Nr.181/2011 „Dėl miesto ir tolimojo susisiekimo autobusų transporto keleivių teisių“ įgyvendinimo.“

3. Sąlygų 9 punkte nustatyta, kad *Sudarant sutartis turi būti užtikrinama, kad visiems vežėjams bus taikomi vienodi įkainiai už stoties ar oro uosto privalomas infrastruktūros naudojimo sąlygas.*

Pažymėtina, tokia formuluotė kelia klausimų ar vienodi įkainiai taikomi visoms tos pačios rūšies – vietinio (miesto ir priemiestinio), tolimojo ir tarptautinio - susisiekimo keleivių vežimo paslaugoms, ar vienodi įkainiai turi būti visoms reguliaraus susisiekimo rūšims. Asociacijos nuomone, vienodi įkainiai turi būti taikomi tos pačios rūšies reguliaraus susisiekimo keleivių vežimo paslaugoms, suteikiamoms į infrastruktūros objektą atvažiuojantiems keleivinėms transporto priemonėms. Būtent taip nustatyta ir KTK 16 straipsnio 5 dalyje, t.y. *Autobusų stotyse paslaugų teikimo vežėjams tarifus nustato paslaugų teikėjai. Autobusų stotys visiems vežėjams, vežantiems keleivius tos pačios susisiekimo rūšies (vietinio (priemiestinio), tolimojo arba tarptautinio susisiekimo) maršrutais, taiko vienodus paslaugų tarifus.*

Atsižvelgiant į tai kas išdėstyta, taip pat siekiant suteikti teisinį tikrumą sąlygas dėl infrastruktūros naudojimo turėsiantiems įgyvendinti ūkio subjektams, **siūlome** papildyti Sąlygų 9 punktą ir jį išdėstyti taip:

„9. Sudarant sutartis turi būti užtikrinama, kad būtų laikomasi Lietuvos Respublikos kelių transporto kodekso 16 straipsnio 5 dalyje nustatyto reglamentavimo, t.y. visiems tos pačios rūšies - vietinio (miesto ir priemiestinio), tolimojo ir tarptautinio susisiekimo - keleivių vežimo paslaugas reguliariais reisais teikiantiems vežėjams bus taikomi vienodi įkainiai ir kainodara už stoties ar oro uosto privalomas infrastruktūros naudojimo sąlygas.“

Pagarbiai

Prezidentas

Gintaras Nakutis